

Rozhovor s tvůrcem terapie – chirofonetiky; Úloha a působení éterického těla; Náš hlas, nemoci, povaha; Jak naše řeč působí na vlohy dítěte; Naše obnova duchovními bytostmi při spánku

“Éterické tělo je nejen tělem oživujícím tělo fyzické, je i nositelem povahy. Není bez zajímavosti, že toto éterické tělo, tělo tvořivých sil, pronikajících celého člověka, je i slyšitelné v lidském hlasu. Kdo se naučil tomu naslouchat, neslyší jen duševní naladění člověka, ale slyší dokonce i naladění tělesné. Kupříkladu nemocný člověk má jiný hlas, než zdravý. Když se naučíme tomu naslouchat, pak z toho, jak je hlas změněn, můžeme poznat, který orgán je nemocný. Například sklerotické nemoci, to je nemoci, které zpevňují, zbytnují, zatvrďávají, mají svůj výraz ve tvrdém hlasu. Známe přeci některé monotónní, jakoby computerové hlasy, které mají malou modulaci.” To jsou slova dr. Alfreda Baura, rakouského antroposofa (Kirchschlag) a tvůrce léčebné metody chirofonetika, vyučované i u nás, se kterým jsem kdysi vedl rozhovor. Ocitujme si malou část.

Otázka:

Na svých kurzech hovoříte o hrtanu jako o metamorfóze dělohy. Lze blíže objasnit tuto podobnost?

„V hrtanu nacházíme cosi jako dělohu a v děloze máme z jistého hlediska něco jako hrtan. Hrtan „rodí“ jen ony velmi krátké zvuky, hlásky, zatímco děloha rodí cosi trvalejšího – člověka. Hlásky nám vylétají z úst, dozní a jsou ztraceny. Hrtan nepůsobí, na rozdíl od mateřského orgánu, jednorázovým rozením, ale trvalým. Jde o to, že slovy, která vyslovujeme, stále tvoříme části lidství. V hrtanu trvale působí rození, které se uskutečňuje řečí. V hrtanu máme síly panenství i mateřství: panenská matka přijímá otcovský dech a rozeznává se. V ní pak klíčí otcem vytvořené hlásky. Tvoření hlásky není samovolné. Kdybych mluvil svévolně, bylo by to jen nesrozumitelné blábolení. Je třeba se podřídít zákonům pro tvoření slova a podrobit se vůli řeči samotné. Zákon, kterému se takto podřizují, je božský zákon. Podaří-li se mi najít způsob, jak přenést na pacienty vůli Loga, pak umožním Logu projevit se, a to novým způsobem. Logos přebývajícím v éterickém vesmíru uspořádává, léčí a posiluje mou pomocí tělo i duši mně svěřeného pacienta.

Je zajímavá i ta souvislost, že ve staré náboženské hudbě nesměly ženy v kostele zpívat. Byl dovolen jen mužský hlas. Protože však lidské ucho slyšelo rádo i hlasy vysoké, zpívali sopránové party hoši před obdobím puberty, někdy též kastráti. A proč nesměla žena v kostele zpívat? Protože u ženy je v hlasu mnohem silnější vztah k sexualitě. V ženském hlasu nemělo při náboženském zpěvu probleskovat

nic vzrušujícího. Naopak v současné pop music a jazzu je tato skrytá hlasová sexualita bezděčně vyhledávána.“

Jaký je vliv řeči na zdraví dítěte?

„Dítě se učí od určitých lidí, osvojuje si podle sklonů své bytosti to či ono chování, které potom ovlivňuje i jeho tělesné procesy a jejich zdraví. Při vývoji dítěte záleží i na způsobu řeči, jak se s ním hovoří. Znění hlásek a tón vnáší do duše dítěte morální proud, na němž záleží mnohem více, než na informativním obsahu řečeného. Tento proud nezaniká, ale proniká do duševních a tělesných vloh dítěte. Slyší-li dítě řeč zlostnou, nenávistnou, pak do něho zlost a nenávist okolí vstupuje a proniká až do nejkrajnějších struktur jeho tkání. Slyší-li dítě řeč jemnou, laskavou, proniká do jeho tkání též.“

Jaká je souvislost či determinace naší individuality s rodiči, národem a jeho řečí?

„Člověk se nenarodí jako příslušník určitého národa, ale jako obyvatel světa.

Když děti ještě nemluví, ale jen broukají, „mluví“ ještě „mezinárodně“. Až později se dotvářejí mateřskou řečí. Co nás vytváří jako obyvatele světa?

Pochopitelně jsme do jisté míry vázáni na to, co nám předali rodiče (které jsme si ovšem před zrozením vybrali podle svých karmických dispozic). Víme však, že nejsme „výtvorem“ otce a matky. Každý z nás je „on sám“, pochází sám ze sebe. V duchovním světě se spojil se „světovým Slovem“ a toto „Slovo světa“ prování a prozvučuje každým mateřským organismem. Čím více je tedy žena nadšena pro spirituální téma, tím spíše se jí podaří porodit dítě, ve kterém toto „světové Slovo“ také bude žít.

Friedrich II. učinil kdysi na Sicílii zajímavý pokus. Nechal dva sirotky obsluhovat němým pečovatelem. Nikdo se k nim neměl dostat a promluvit na ně žádnou řečí. Chtěl takto zjistit, jakou řečí mluvili Adam a Eva. Domníval se, že když tyto děti neuslyší příklad žádné řeči, začnou mluvit jakousi prařečí. Experiment se nepodařil. Oba chlapci zemřeli dřív, než se naučili nějak mluvit. Proč zemřeli? Nedostatkem lásky. I v tvůrčí potenci řeči je obsažena láska, která sytí éterické, oživující tělo.

Vlastní řeč nás neliší od sebe, ale její habitus, vnějšek. Jsou to jiné tvořící síly v člověku, který je zvyklý mluvit jistou řečí. To je i vlastní pramen nacionalismu. Každá řeč přináší společné lidské kultuře svůj vlastní vklad. Každou národní řečí však prování univerzální řeč, kterou mluví jen andělé.

Jako jablň po květu se oplodní, zraje a vydá jablko, tak způsobuje v kosmu přebývací řeč vytváření lidské řeči. V celé ostatní přírodě mlčí světem pronikající Slovo, stejně jako mlčí v organismu člověka, a ještě tehdy, když se učí lidským způsobem pohybovat. Poté, co si člověk osvojí řeč, dosáhlo světové Slovo - Logos svého cíle, jako jablň, když jablko dozraje. Tím, že člověk mluví řečí, ubírá prameni stvoření jistou část substance, ze které sám pochází.

Je nutné, aby v době, kdy lidskost je ohrožena rozpadem, byla přiznána úloha terapii, která využívá působnosti hlasu.“

Lze vystopovat souvislost řeči s národní povahou?

„Ano. Třeba u češtiny je nápadné, že má mnoho souhlásek, na rozdíl od třeba angličtiny. Ta má naopak například patnáct různých vokálů – samohlásek. A co přinášejí souhlásky? Silnou vůli a silný intelekt. To obojí v češtině nacházíme. Proto jsou Češi ve vůli silně vyhroceni, individualizováni, mají i silnější interakci s okolím. (Samozřejmě to neznámá, že by Angličané neměli žádnou vůli či intelekt.) Říká se však, že „Každý Angličan je svým ostrovem“. Angličané jsou velmi rezervovaní, více než ostatní národy. Dívají se na svět, jako se v divadle díváme na děj na jevišti. Na druhé straně jsou i velmi tolerantní. Dají dění volný průchod, každý nechť si dělá tak, jak se domnívá, že je to správné. Angličan sedí, dívá se na jeviště světa a říká: To je zajímavé, že něco takového existuje. Jiný je například Ital: I v jeho řeči je mnoho vokálů, ale je již jiné rasy a proto je Ital na jevišti, nesedí v obecnstvu. Je v něm víc komediantství, dramatickosti.“

Rozhovor byl dr. Baurem autorizován.

000

Naše Já vzpřimuje naše tělo. Chce-li se nám spát, touží se naše Já vysunout a my klesáme k vodorovné poloze. Osa těla je za dne vzpřímena, protože je v nás činné Já. Jakmile je osa vodorovná, počíná čas pasivity a tu mohou duchovní bytosti pracovat na naší obnově lépe než ve dne. Začíná znít Hlas Logu, který je všudypřítomný a působí také ve hmotné podstatě těla, protože fyzické tělo je ve vládě duchovních hierarchií jednotlivých kosmických oblastí. To znamená, že v něm působí a pracují bytosti, tvořící boží zodiakální a planetární Tělo. Tak v noci můžeme poznat, že naše tělo je skutečně buňkou Těla božího a že Logos v něm vládne. Když toto tvůrčí Slovo za spánku zní, počnou v těle působit tvůrčí síly všech planet i všech zodiakálních oblastí, které vytvořily naše údy a orgány fyzického těla a jsou v nich trvale činné. Žijeme tedy díky trvalé milosti a oběti všech božích hierarchií. Za dne je Logos jassem Ducha, v noci obnovuje naše tělo éterické a fyzické. Mohutná ozdravná hymna zodiakálního a planetárního orakula zvučí a zpívá I v naší spících tělech. Logos v nás tak vyrovnává a napravuje všechny disharmonie a opotřebování těla, ke kterému došlo za dne. I proto člověk bez vícedenní možnosti spánku umírá. Je to právě Logos, Slovo světa, bezbytostný Hlas Boží, kterým byl člověk stvořen a kterým může být jedině obnoven. Před dvěma tisíciletími se Logos vtělil do zemské úrovně silněji prostřednictvím obětního činu Kristova, neboť Kristus byl a je nositelem Logu.

Tyto poznatky přináší lidstvu duchovní věda.

K obnově našeho fyzicko-éterického těla Logem je třeba hlubokého a klidného spánku. Jak Logos "mluví", tak přistupují jednotlivé k tomu určené hierarchie k práci na regeneraci těla fyzického a éterického. Za dne dýcháme obyčejně jen částí plic - povrchově. Dech nevniká až pod klíční kosti do plicních hrotů a do břicha. V noci však působením Logu člověk dýchá poněkud hlouběji a oddychuje správně rytmicky, protože nepodléhá smyslovým vzruchům. Dech je pak uváděn

do sférického rytmu. Jak vidíme, naše pyšná materiální věda asi sotva nahradí to nejjednodušší a zároveň nekonečně hluboké, co nám bylo dáno do vínku na naši evoluční cestu, na naše pády a vzestupy, vyvržení a návraty.

A proč o tom všem v člancích a knihách píšu? Peter Selg se aktuálně a kriticky zamýšlel takto: Kdo dokáže odhadnout, co by to pro veřejné vědomí znamenalo, kdyby jen třeba Steinerovy exemplární výklady k embryologii a tím k životu před zrozením, k otázce dědičnosti, k léčebné pedagogice, k nauce o zdraví a nemoci, k umírání a posmrtnému životu, k nauce o svátostech, nebo k vnitřní substanci nové pedagogiky byly předány veřejnosti... v literárně přiměřené formě? Jak by dnes stál Rudolf Steiner před veřejným míněním a kde by stálo anthroposofické hnutí či Goetheanum, kdyby lidé odpovědní a placení za veřejnou práci Anthroposofické společnosti vynaložili všechny své síly a nesli publikace tohoto druhu i do neanthroposofických kruhů, do knihkupectví, na vědecké kongresy a „církevní sjezdy“, když ne rovnou do dnešního mediálního světa?